

A
—
8
83

14310 : 83
Hambach nr. 7318

Consulentschap voor de Tuinbouw te Naaldwijk

Invloed van de plantdichtheid en de bladdichtheid bij
de teelt van Anthurium andreanum

door

J.A. van der Steen

Naaldwijk, april 1975

2235217

INHOUD

	blz.
I. Economische betekenis van de teelt	1
- Areaal	1
- Veilingaanvoer	2
II. Korte teeltbeschrijving	4
- Planttijd	5
- Teeltsubstraat	5
- Plantafstand	5
- Teeltomstandigheden	5
- Snijrijpheid van de bloem	6
III. Plantdichtheidsproef	7
- Inleiding	7
- 1. Doel van de proef	7
- 2. Algemene gegevens	8
- 3. Proefopzet	8
- 4. Verzamelde gegevens	10
- 5. Resultaten	10
IV Konklusies	12

I. ECONOMISCHE BETEKENIS VAN DE TEELT

Areaal

De teelt van Anthurium andreanum heeft vanaf 1968 een sterke uitbreiding te zien gegeven. Deze uitbreiding is tot op de dag van vandaag onverminderd doorgegaan. Deze uitbreiding is vooral tot stand gekomen door de overschakeling van groente- naar bloementeelt. Een gevolg hiervan is, dat de gemiddelde bedrijfsoppervlakte bij deze teelt vrij groot is, nl. $\pm 5.000 \text{ m}^2$ (De omschakelende groentebedrijven zijn vrij groot, terwijl bij omschakeling gestreefd wordt naar specialisatie).

De redenen waarom voor deze teelt wordt gekozen, zijn o.a. :

- De t.o.v. andere bloementeelten geringe arbeidsbehoefte (1 man op 2.500 m^2).
- Een goede verdeling van de arbeid over de maanden van het jaar.
- De mogelijkheid tot diepteinvesteringen.
- Het verkrijgen van rust op het bedrijf (1 x per 4 of 5 jaar planten).

Uit gegevens van het P.V.S. (Produktschap voor Siergewassen) komen de volgende areaalcijfers naar voren :

Jaar	Totale areaal	Toename in %
1967	$\pm 10 \text{ ha}$	-
1971	36 ha	-
1972	42 ha	+ 17 %
1973	53 ha	+ 26 %
1974	67 ha	+ 26 %
1975	81 ha*	+ 21 %*

* prognose

Het belangrijkste gebied voor deze teelt is het Zuid Hollands Glasdistrikt ($\pm 2/3$ van het totaal).

Veilingaanvoer

Omdat voor de verkoop van anthuriumbloemen de C.C.W.S. te Honse-
lersdijk verreweg de belangrijkste veiling is, worden gemakshalve
alleen de gegevens van deze veiling vermeld.

Uit de jaarverslagen van de C.C.W.S. komen met betrekking tot de
anthuriumaanvoer de volgende cijfers naar voren.

Jaar	Aanvoer x 1.000 stuks	Index	Gemiddelde prijs	Index
1968	746		f 0,84	
1970	1.746	100	f 1,28	100
1971	2.664	152	f 1,44	112
1972	3.903	223	f 1,38	107
1973	5.586	320	f 1,35	105
1974	8.570	490	f 1,21	95

Uit de indexcijfers blijkt dat de aanvoer in de afgelopen vijf jaar
bijna vervijfvoudigd is. De gemiddelde prijs daarentegen daalt
duidelijk. De sterke daling van de middenprijs in 1974 is te
wijten aan twee oorzaken :

- 1e De te snelle toename van het aantal aangevoerde bloemen.
- 2e Het in verhouding tot het voorgaande jaar groter aantal
kleine bloemen. (De gemiddelde veilingprijs is samengesteld
uit alle aangevoerde sorteringen).

Wanneer we de resultaten van de eerste 3 maanden in 1975 ver-
gelijken met de resultaten in de eerste 3 maanden van 1974, blijkt
dat de gemiddelde prijs weer stijgende is.

	aanvoer in stuks*	gemiddelde prijs
jan. t/m maart 1974	1.335	f 1,71
jan. t/m maart 1975	1.546	f 2,02

* x 1.000

Ondanks deze gunstigere cijfers over de eerste 3 maanden van 1975, is het wenselijk dat er met betrekking tot de uitbreiding even "op de plaats rust" zou worden gemaakt.

De uitbreiding die men voor 1975 verwacht is dan ook niet wenselijk. Dit temeer omdat de gemiddelde jaarkosten ± 20 % hoger geworden zijn. (jaarkosten per m²)

II. KORTE TEELTBESCHRIJVING

De anthurium behoort tot de familie der Araceae. Het geslacht Anthurium kent verschillende soorten, waarvan er slechts enkele handelswaarde hebben. De belangrijkste hiervan zijn de Anthurium andreanum (snij-anthurium) en de Anthurium scherzerianum (pot-anthurium). De herkomst van deze planten is het tropisch gedeelte van Midden- en Zuid-Amerika.

De Anthurium andreanum heeft een hartvormig blad, dat als het volwassen is, \pm 50 cm lang en \pm 30 cm breed kan worden. De bloeiwijze bestaat uit een gekleurd schutblad (rood, oranje, roze, wit, e.a.) waar in het hart een kolf staat met tweeslachtige bloemen. De stampers zijn eerder rijp dan de meeldraden. De sierwaarde wordt ontleend aan de kleur van het schutblad, waarbij rood tot donkerrood de meest-gevraagde kleur is. De lengte van de bloemstengels kan variëren van 25 tot 80 cm.

De vermeerdering van anthurium vindt voornamelijk plaats door middel van zaad. Het zaad wordt verkregen door de kolf te bestuiven. De bloei van de kolf verloopt van onderen naar boven en duurt \pm 6 weken. Bij een goede bevruchting groeien op de kolf talrijke besjes uit, die elke gemiddeld 2 tot 3 zaden bevatten. De periode van bestuiving tot rijp zaad duurt \pm 6 maanden.

Na het oogsten van het zaad moeten de zaden zo snel mogelijk worden verwerkt, omdat de kiemkracht snel terug loopt. Gezaaid wordt in kistjes gevuld met bijv. gezeefde dennenaaldengrond, tuinturf enz. bij een temperatuur van \pm 24°C en een hoge relatieve luchtvochtigheid.

Vanaf opkomst zaad tot pootbare plant verspeent men veelal 3 keer met een tussenperiode van 4 tot 5 maanden. Bij het verspenen wordt geselecteerd op groeisnelheid, bossigheid en ziekteverschijnselen. Op deze manier wordt \pm 40 % van de plant voor het poten verwijderd.

De nieuwste methode van vermeerdering is de weefselcultuur. Hierbij kunnen van één ouderplant in beginsel onbeperkt veel nakomelingen worden gekweekt. Het resultaat hiervan is dan - naar verwachting - een groot aantal planten dat dezelfde eigenschappen bezit als de ouderplant. Deze methode, die ontwikkeld is op de Landbouwhogeschool te Wageningen en verder uitgewerkt op het Proefstation te Aalsmeer, bevindt zich echter nog in het proefstadium

en wordt, voorzover bekend, nog niet in de praktijk toegepast.

Planttijd

Anthuriums kunnen het hele jaar door worden geplant. De meest gebruikelijke planttijd is het najaar.

Teeltsubstraat

Tot voor enkele jaren werd uitsluitend gebruik gemaakt van dennenaaldengrond. Op het ogenblik wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van grove molm en vezelturf. De dikte van de teeltlaag is ± 15 à 20 cm.

Plantafstand

De anthurium wordt geteeld in bedden van $\pm 1,40$ m breed. Hierin komen 4 rijen, waarbij de plantafstand op de rij ± 35 cm bedraagt.

Teeltomstandigheden

De anthurium is afkomstig uit een tropisch gebied en groeit daar in de schaduw van andere planten. De teeltomstandigheden zijn hierop zoveel mogelijk aangepast.

De nachttemperatuur houdt men op ± 19 à 20°C . De dagtemperatuur tracht men niet hoger te laten oplopen dan $\pm 28^{\circ}\text{C}$.

De relatieve luchtvochtigheid schommelt, naar gelang de lichtomstandigheden, rond 70 à 80% . Grote schommelingen tracht men hierbij zoveel mogelijk te voorkomen.

Om te hoge gewas- en ruimtetemperaturen te voorkomen, wordt vanaf begin maart tot $\frac{1}{2}$ september geschermd.

Maatregelen om deze teeltomstandigheden zoveel mogelijk te realiseren zijn :

- a) Gebruik van een plastic folie bespanning aan de binnenzijde van de kas.
- b) Telen zonder gebruik te maken van plastic.
- c) Gebruik van beweegbaar plastic in de kas.
- d) Toepassing van gewasbevochtiging.
- e) Gebruik van daksproeiërs.

Het gebruik van plastic folie was enkele jaren geleden een heel normale zaak. Nu men echter de teelt op grote schaal is gaan

bedrijven, denkt men hier genuanceerder over. Dit werd mede beïnvloed door de afnemende rentabiliteit, waardoor het zoeken naar mogelijkheden van opbrengstverhoging belangrijk werd. De eerste ontwikkeling was het telen van anthurium zonder plastic (Betere lichtvoorziening in de winter + beter afvoeren van vocht tijdens lichtarme omstandigheden). Al gauw bleek, dat men hierdoor naast voordelen ook nadelen ondervond, nl. hogere stookkosten en minder gunstige klimaatomstandigheden tijdens helder vriezende weer. Een compromis werd gevonden door gebruik te maken van beweegbaar plastic.

Teneinde de teeltomstandigheden in de zomermaanden te kunnen verbeteren is men, naar aanleiding van proeven op het Proefstation te Aalsmeer, op sommige bedrijven gebruik gaan maken van gewasbevochtiging. Hierdoor kan men in de zomer met een minder zwaar schermdek volstaan. Te hoog oplopen van de planttemperatuur wordt nu voorkomen door het gewas te bevochtigen.

Wanneer men gebruik maakt van gewasbevochtiging is het gebruik van absoluut schoon water noodzakelijk. In de meeste gevallen betekent dit gebruik maken van een gietwaterbassin of omgekeerde osmose-apparatuur.

Een andere manier om de lichtvoorziening te verbeteren is het gebruik van daksproeiërs. De huidige schermmiddelen bezitten nl. de eigenschap om in vochtige toestand belangrijk meer licht door te laten.

Snijrijpheid van de bloem

De bloemen worden gesneden wanneer de stengel voldoende stevigheid bezit. (direkt onder het schutblad)

De kolf bloeit dan meestal voor $\frac{3}{4}$ -gedeelte. Na het snijden worden de bloemen op water gezet en later gesorteerd op bloemdiameter en kwaliteit. Vervolgens worden ze "opgeflest" en ingepakt.

Voor het sorteren en inpakken van de bloem is $\pm 40\%$ van de totale arbeidsuren nodig. De anthurium-bloem is gevoelig voor grote overgangen in temperatuur en relatieve luchtvochtigheid, terwijl de ruimtetemperatuur nooit lager dan $\pm 15^{\circ}\text{C}$ mag zijn. Ook kan een anthurium-bloem een ruwe behandeling (stoten) slecht verdragen.

III. PLANTDICHTHEIDSPROEF

Inleiding

Uit het voorafgaande is al gebleken dat de rentabiliteit van de anthuriumteelt een dalende tendens te zien geeft. Dit beeld wordt nog eens duidelijker wanneer men de opbrengstgegevens van het L.E.I. gaat bestuderen.

De gemiddelde opbrengst was in 1971	f 30,08 / m ²
1972	f 30,28 / m ²
1973	f 28,83 / m ²
1974	f 27,48 / m ²

We moeten bij het bekijken van deze gemiddelde cijfers vooral letten op de tendens die er in zit. Zoals bij elk opbrengstenonderzoek is de spreiding van de opbrengsten groot. Bij de anthurium is die echter zeer groot ($> 100\%$).

De produktiekosten zijn, in tegenstelling tot de opbrengsten, de laatste jaren steeds sterker gaan stijgen (Volgens een binnenkort uit te brengen rapport van het L.E.I. zullen de produktiekosten per jaar $\pm f 40,-/m^2$ gaan bedragen).

In de tuinbouw is het onmogelijk om de kostenstijgingen door te berekenen in de prijs van het produkt.

Het enige wat men hiertegen kan doen is :

- Verhogen van het aantal bloemen per m².
- Verbeteren van de arbeidsproduktiviteit.

Verhogen van het aantal bloemen per m² kan men op verschillende manieren trachten te bereiken. Enkele zijn er al genoemd in de korte teeltbeschrijving.

Een aspect dat o.a. van invloed is op de bloemproduktie is het aantal planten per m². Om wat meer inzicht hierover te verkrijgen is een volgende proef opgezet.

1. Doel van de proef

a) Het effect nagaan van de plantdichtheid op de :

- produktie per m²
- produktie per plant
- de grootte van de bloem (schutblad).

- b) Het effect nagaan van het aantal bladeren per m^2 in afhankelijkheid van de plantdichtheid.
- c) Het effect nagaan van het wel en niet laten doorgroeien van de zijscheuten in afhankelijkheid van de plantdichtheid.
- d) Verzamelen van gegevens betreffende de individuele variaties in het plantmateriaal.

2. Algemene gegevens :

Medio september 1973 is er geplant. De leeftijd van het plantmateriaal was \pm 2 jaar. De planten zijn geplant in een laag vezelturf van \pm 20 cm. De vezelturf heeft de gebruikelijke voorraad bemesting gekregen (zie advies bemestingsafdeling Proefstation te Naaldwijk) en is daarna volgens advies regelmatig bijgemest. De proef stond in een Venlowarenhuis. Ventilatie vindt plaats door middel van luchtramen. Gedurende de eerste 7 maanden van de proef was de kas inwendig bespannen met plastic. De volgende 7 maanden (april t/m oktober) was geen plastic aanwezig. Daarna (nov.) is er weer plastic in aangebracht en tot nu toe (april 1975) nog aanwezig.

Teneinde in de zomermaanden een optimale lichtvoorziening te realiseren is in de vroege ochtend en in de namiddag gebruik gemaakt van daksproeiers, teneinde de lichtdoorlating van het schermmiddel te vergroten. Tijdens dagen met donker weer werd de hele dag door het schermdek bevochtigd. In september 1974 is de scherm laag van het glas verwijderd. Eind februari 1975 is men weer begonnen met schermen. De eerste bloemen zijn geoogst op 26 oktober 1973. De laatste oogstdatum die in de opbrengstgegevens betreffende de plantdichtheid verwerkt zijn is 31-12-1974. De laatste oogstdatum die in de individuele plantgegevens zijn verwerkt is 4 november 1974. Het aantal zijscheuten is opgenomen op 15/7-1974 en 1/4-1975.

3. Proefopzet

Er zijn 9 verschillende behandelingen aangelegd. Deze behandelingen zijn 4 x herhaald. Elk vak is $4,57 m^2$ groot. De gehele proef bestaat dus uit 36 vakken van $4,57 m^2 = 164,52 m^2$ bedoppervlakte.

De behandelingen waren :

<u>Code</u>	<u>Behandeling</u>
I	5 planten/m ² bed. Afstand 53½ x 35 cm. Aantal planten/vak 24.
II	7 " " " " 40 x 35 cm. " " " 32.
III	8,3 " " " " 32 x 35 cm. " " " 40.
IV	10 " " " " 27 x 35 cm. " " " 48.
V	5 " " " " 53½ x 35 cm. " " " 24

De plantdichtheden I t/m IV zijn verdeeld in een A-en een B-behandeling.

Bij behandeling A zijn er 3 bladeren per plant aangehouden.

Bij behandeling B zijn er 21 bladeren per m² bed aangehouden.

Behandeling V is een herhaling van behandeling I B, maar met dit verschil dat daar alle scheuten die gevormd worden blijven staan.

Dit verschil in behandeling is nog niet aangebracht. Deze gegevens van de behandeling V zijn dan ook verwerkt in de gegevens van beh. I.

Volledigheidshalve moet worden vermeld dat per vergissing behandeling II A+B 3x voorkomt en behandeling III A + B 5 x (zie ook proefschema).

Schema van de plantdichtheidsproef bij Anthurium andreanum.

		1,43 m										
3,20 m	9	I	A	18	IV	B	27	III	A	36	III	B
	8	I	B	17	IV	A	26	III	B	35	III	A
	7	III	A	16	II	B	25	I	A	34	IV	B
	6	III	B	15	II	A	24	I	B	33	IV	A
	5	V		14	V		23	V		32	V	
	4	IV	A	13	III	B	22	II	A	31	I	B
	3	IV	B	12	III	A	21	II	B	30	I	A
	2	II	A	11	I	B	20	IV	A	29	III	B
	1	II	B	10	I	A	19	IV	B	28	III	A

4. Verzamelde gegevens

- a) Frequentie : 1 x per 14 dagen (voorjaar, zomer, najaar)
 1 x per 21 dagen (winter)
- b) Waarnemingen : aantal oogstbare bloemen
 breedte van het schutblad, gemeten direkt achter
 de kolf (variatie van 2 cm). D.i. de sortering
- c) Periode indeling (zie bijlage 4, tabel 2).

5. Resultaten

- a) Totale produktie van 26-10-1973 t/m 31-12-1974 : 9150 bloemen
 (zie bijlage 1, grafiek 1)
 dit is gemiddeld 6,7 bloemen per plant
 " " 55,6 bloemen per netto m²
 " " 36,6 bloemen per bruto m² (kasoppervlakte)
- b) Produktieverloop van 26/10-1973 t/m 31-12-1974.
 1) per periode van 4 weken (zie bijlage 2, grafiek 2)
 2) per periode van 8 weken (zie bijlage 3, grafiek 3)
- c) Verloop van de gemiddelde bloemdiameter weergegeven per behan-
 deling, per periode (zie bijlage 4, tabel 1)
 Grafische weergeve van de gemiddelde bloemdiameter: zie bijlage
 5 grafiek 4 (zie ook tabel 1).
- d) Verdeling van de sortering van de behandelingen per periode
 (zie bijlage 6 en 7).

Sortering	10 =	Gemiddelde diameter van het schutblad	16 cm
"	7 =	" " " "	14 cm
"	9 =	" " " "	12 cm
"	12 =	" " " "	10 cm
"	15 =	" " " "	8½ cm
"	18 =	" " " "	7½ cm

(gemeten direkt achter de kolf)

- e) De produktie in aantal bloemen per vak (4,57 m²) van de
 verschillende behandelingen

Behandeling	A	B
I	187	213
II	247	230
III	277	275
IV	315	300

(zie bijlage 8, grafiek 5)

- f) De produktie per plant in aantal bloemen van de verschillende behandelingen.

Behandeling	A	B
I	7,8	8,8
II	7,7	7,2
III	6,9	6,8
IV	6,5	6,2

(zie bijlage 9, grafiek 6)

- g) De spreiding van de produktie per plant weergegeven per behandeling.
(zie bijl. 10-11-12, grafieken 7 t/m 10)
- h) De spreiding in de produktie per plant weergegeven voor behandeling A. (zie bijlage 13, grafiek 11).
- i) Verloop van de scheutvorming per vak weergegeven per behandeling.

Onderverdeeld in :

- aantal scheuten dat nog geen bloem geproduceerd heeft
- aantal lichte scheuten dat bloemen produceert
- aantal zware scheuten dat bloemen produceert.

Behandeling	t/m 15/7-1974			t/m 1/4-1975		
	1	2	3	1	2	3
I	22,5	13,3	-	31,6	18,0	8,5
II	25,0	12,6	-	29,6	16,6	7,0
III	30,8	19,4		43,4	17,2	8,0
IV	32,7	16,5		40,0	11,7	7,2

(zie bijlage 14, grafiek 12)

- j) Verloop van de scheutvorming per plant weergegeven per behandeling.

Onderverdeeld in :

- aantal scheuten dat nog geen bloemen heeft geproduceerd
- aantal scheuten dat bloemen produceert

Behandeling	t/m 15/7-1974		t/m 1/4-1975	
	1	2	1	2
I	0,9	0,5	2,4	1,3
II	0,7	0,4	1,6	0,9
III	0,7	0,5	1,7	1,0
IV	0,6	0,3	1,2	0,8

(zie bijlage 15, grafiek 13)

IV. KONKLUSIES

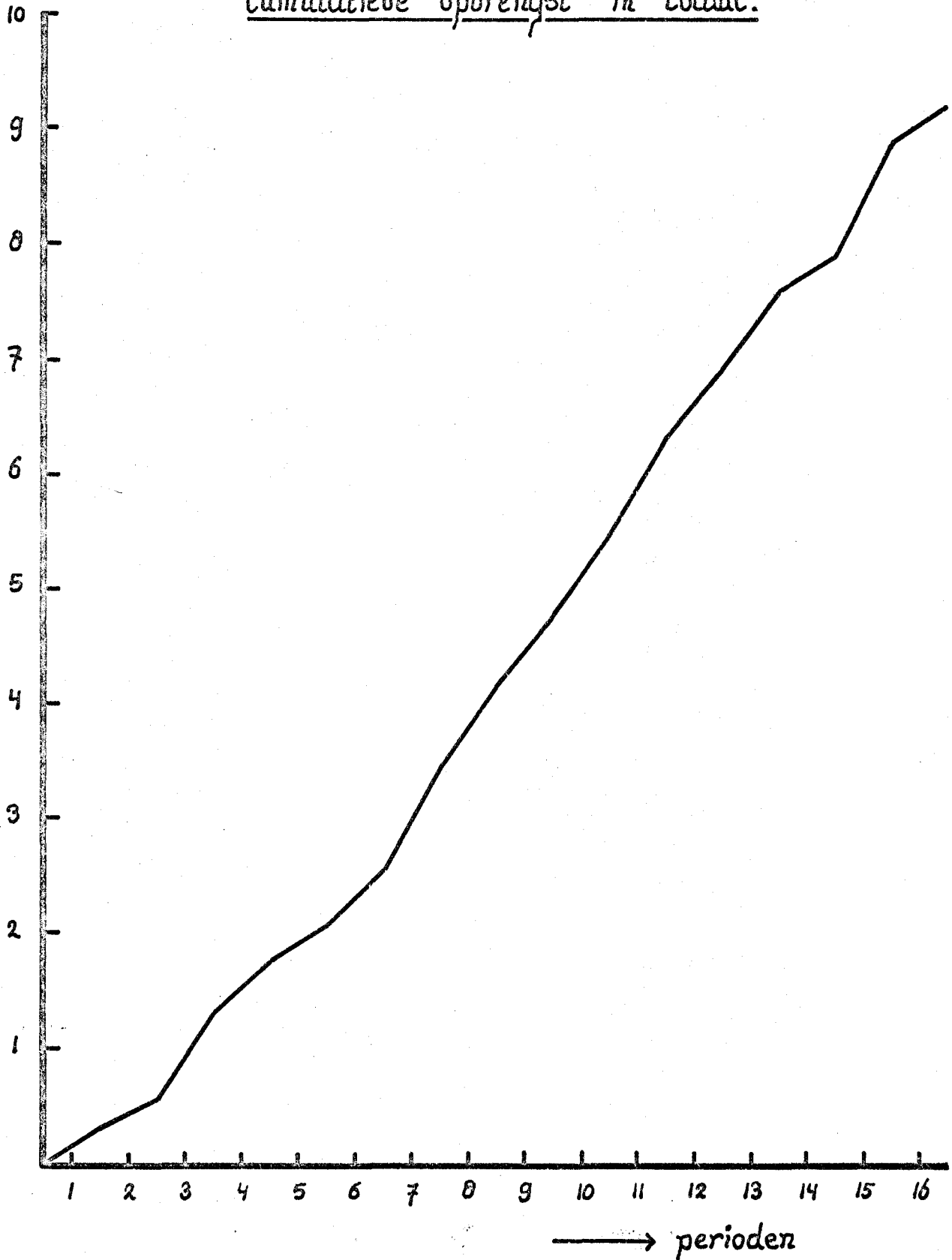
- De produktie is vanaf planten tot eind 1974 per periode konstant.
(zie bijlage 1).
- De variatie in de produktie per periode is echter groot, maar hangt niet samen met het seizoen (grafiek 2-3).
Deze variatie kan veroorzaakt zijn door een verschillend aantal keren oogsten per periode.
Zou het produktieverloop per oogstdatum worden weergegeven, dan is een gelijkmatiger patroon zeer waarschijnlijk.
- De bloemdiameter wordt, in het onderzocht traject, niet beïnvloed door de plantdichtheid, noch door de wijze van bladsnoei (behandeling A-B). (zie bijlage 5, 6, 7).
- In het onderzochte traject blijkt dat de produktie per oppervlakte-eenheid groter wordt bij een toenemende plantdichtheid. De produktie per plant daarentegen neemt af. (zie bijlage 8-9)
Tussen de behandeling A - B komen geen verschillen voor.
- De produktie per plant varieert van 2 tot 15 bloemen per plant.
Een duidelijke invloed van de behandelingen is hierbij niet waar te nemen. (zie bijlagen 10 t/m 13)
- Een duidelijke invloed van de plantdichtheid, in dit traject, op de scheutvorming is niet aangetoond. (zie bijlagen 14-15)

N.B. Dit verslag is duidelijk bedoeld als een tussentijds proefverslag. Konklusies omtrent een advies van de optimale plantdichtheid en bladsnoei kunnen hier niet worden getrokken.
De proef zal daarom ook worden voortgezet.

Grafiek 1.

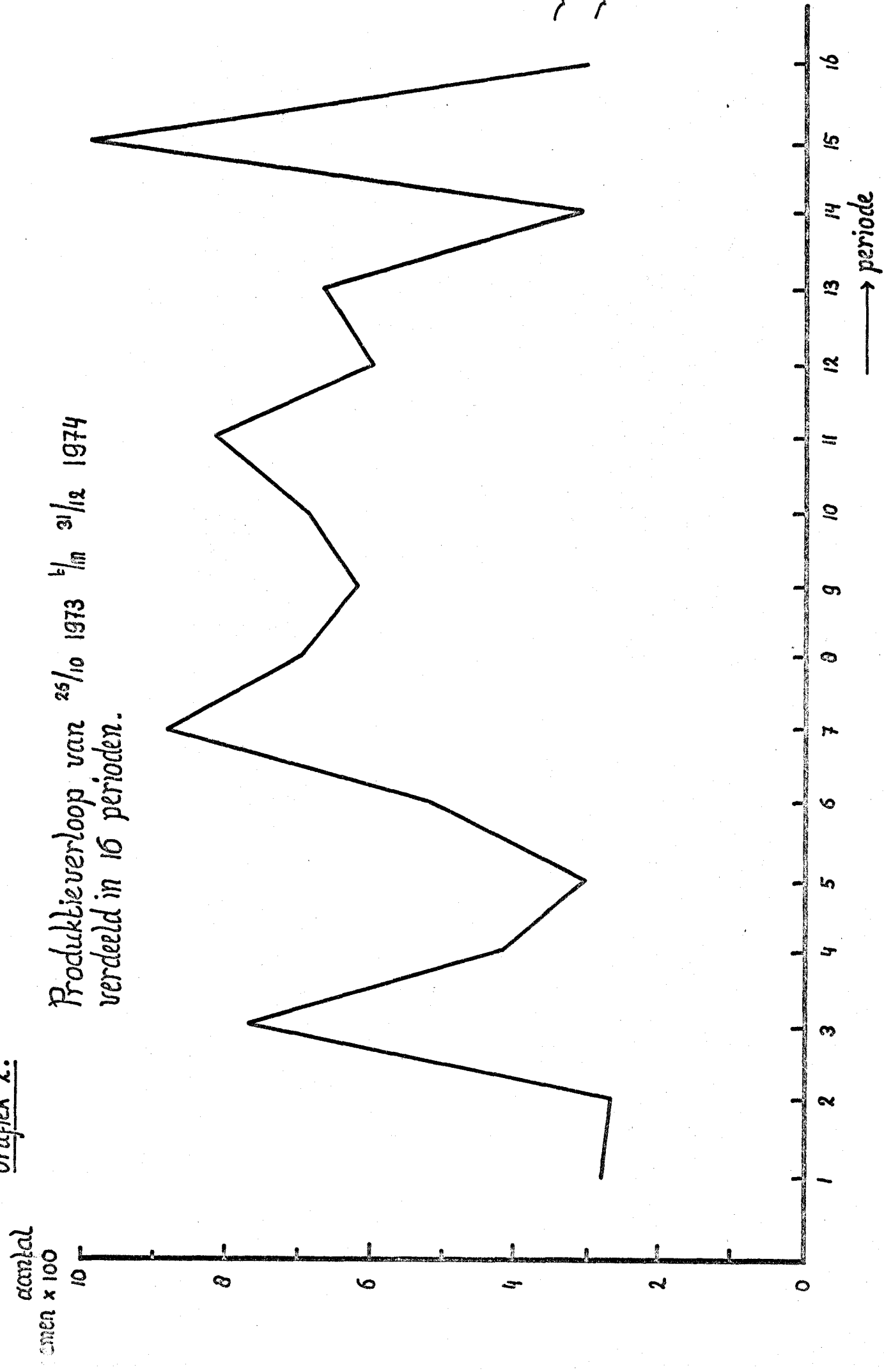
aantal bloemen
x 1000

Cumulatieve opbrengst $\frac{1}{n}$ totaal.

Grafiek 2.

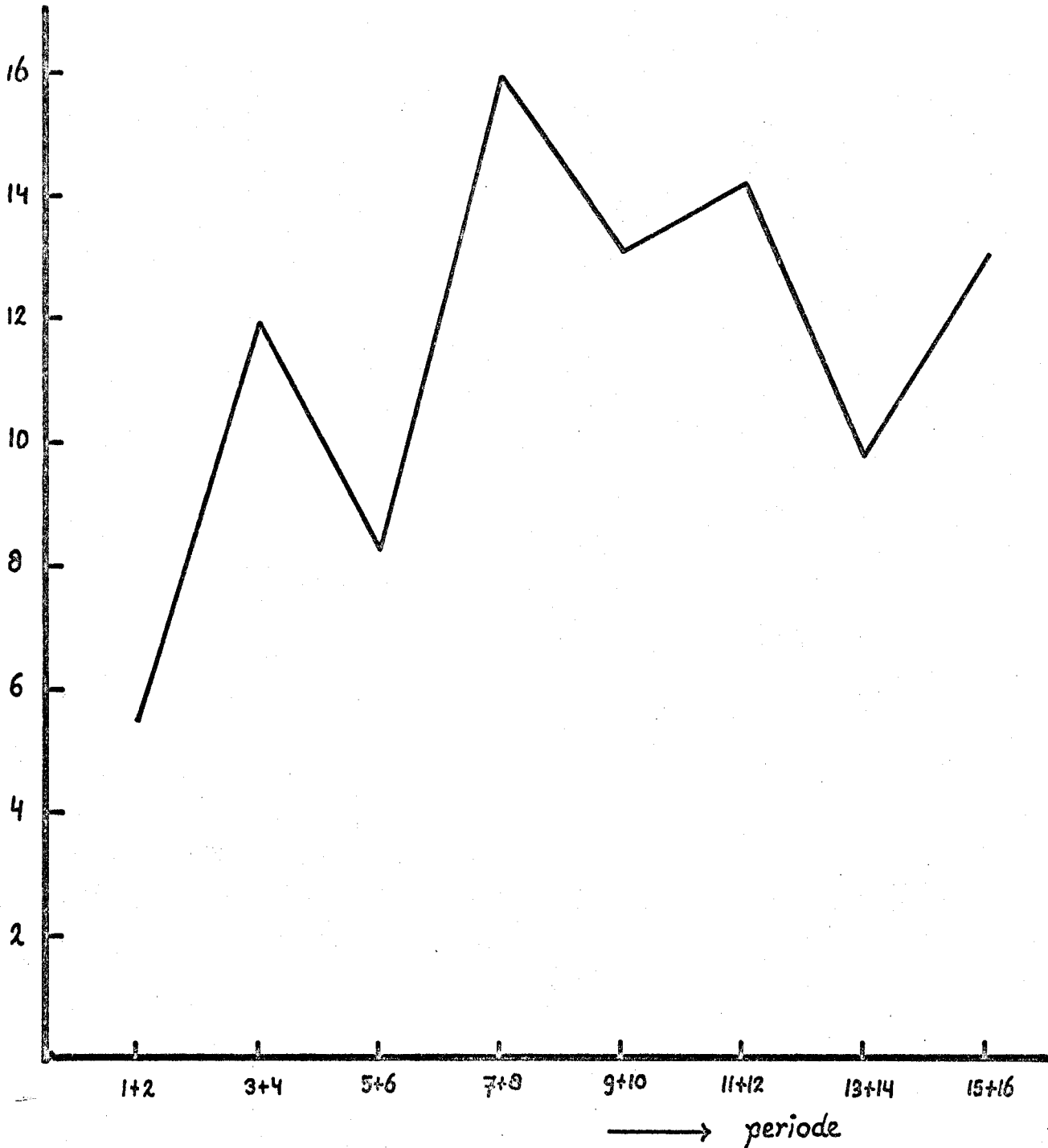
Produktieverloop van 25/10 1973 t/m 31/12 1974
verdeeld in 16 periodes.

Grafiek 3.

Produktieverloop van 26/10 1973 ⁶/m 31/12 1974
verdeeld in 8 perioden

aantal bloemen
x 100

Tabel 1

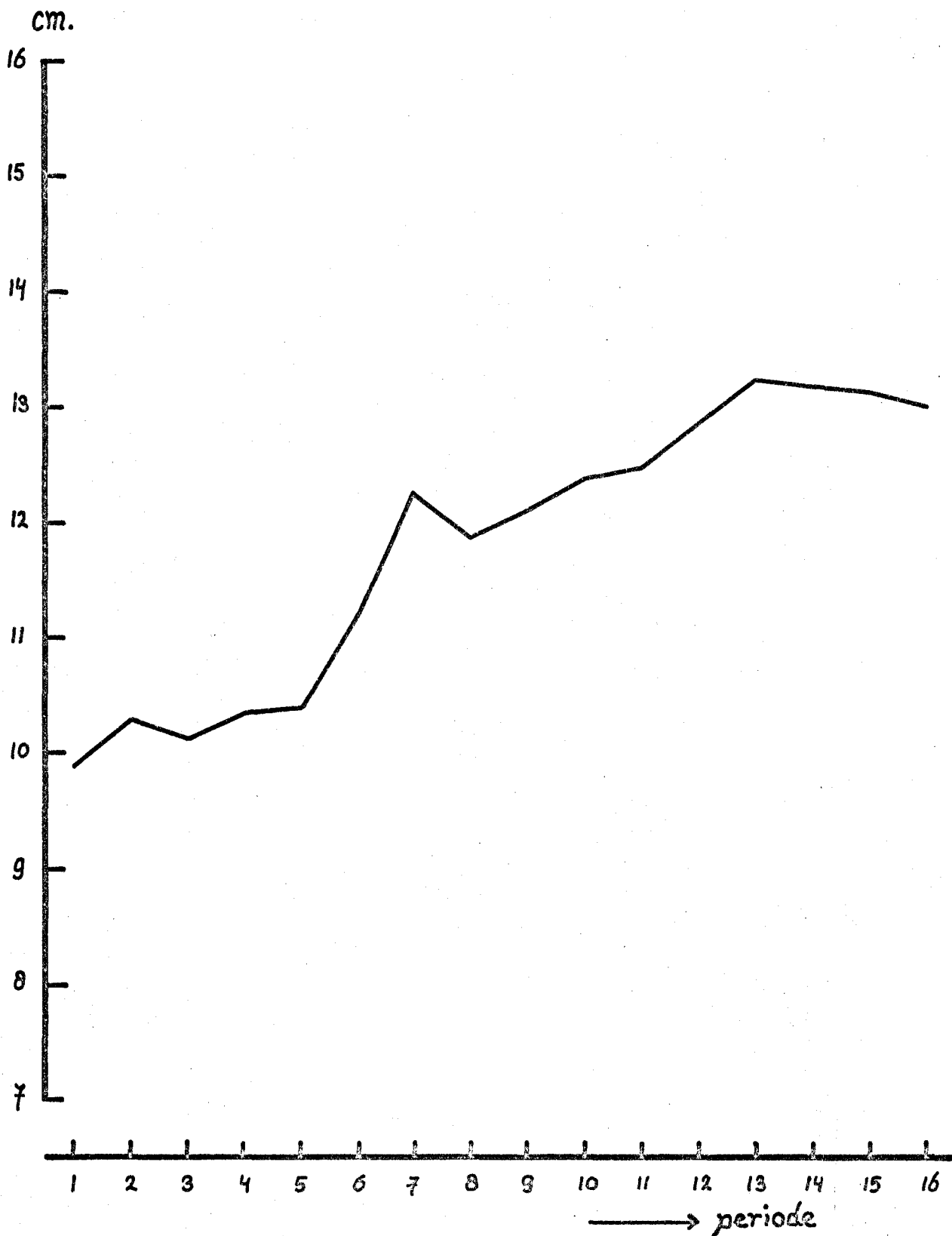
Gemiddelde bloemdiameter per periode																
Behandeling	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I	10	11	10	10	10	11	12	12	12	12	12	13	13	13	13	13
II	10	11	10	11	11	11	12	13	12	13	13	14	14	14	14	13
III	10	10	10	10	10	11	12	12	12	12	13	13	14	13	14	13
IV	10	10	10	10	10	11	12	11	12	12	12	13	14	14	13	13
Gemiddeld	10	10	10	10	10	11	12	12	12	12	12½	13	14	14	14	13

Tabel 2

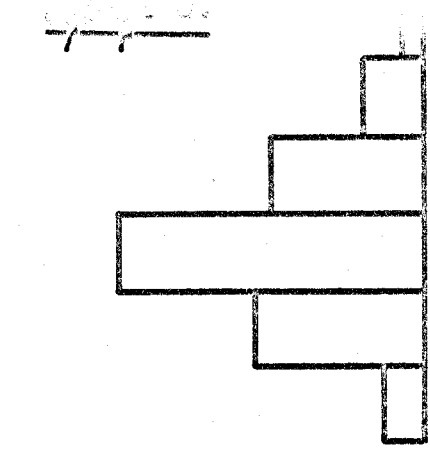
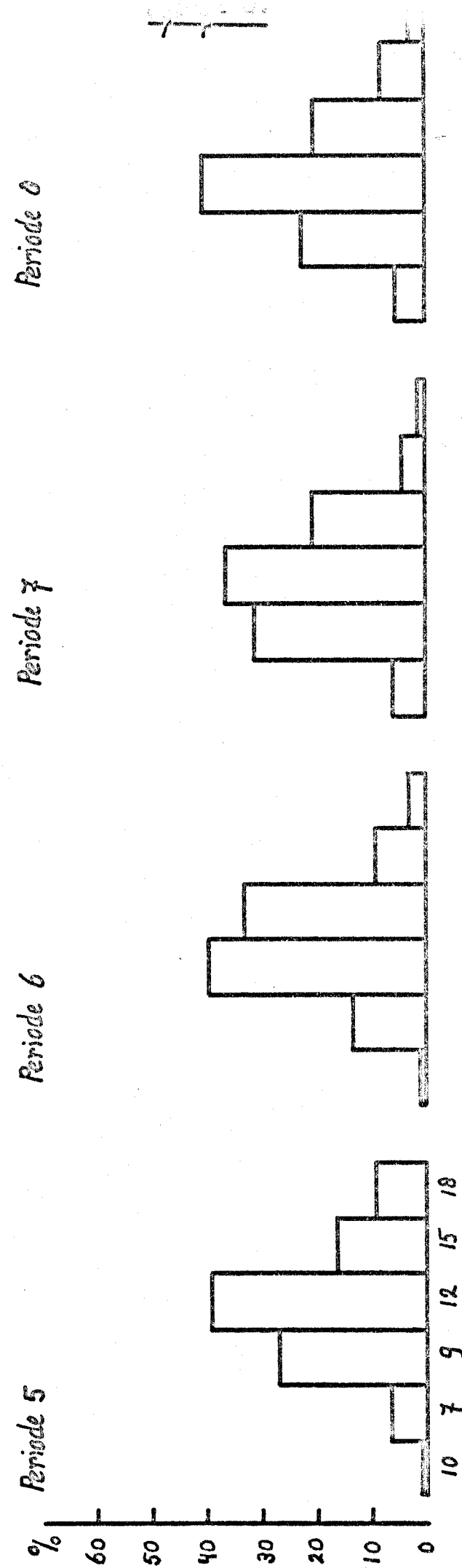
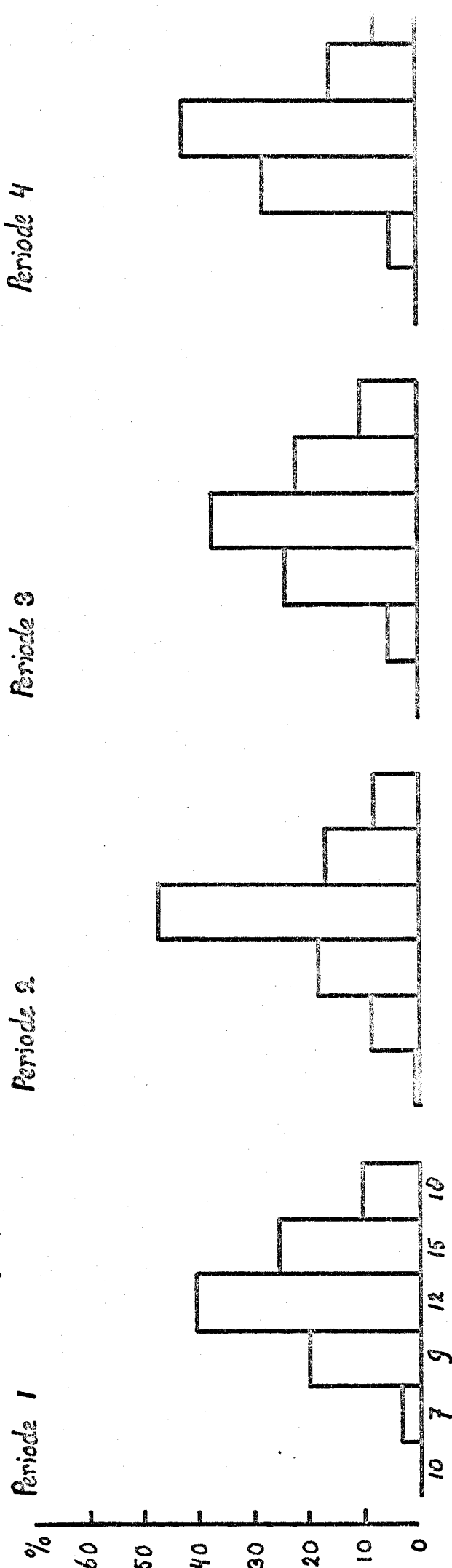
Periode	van - tot
1	26/10 - 22/11 '73
2	22/11 - 14/12
3	14/12 - 11/1
4	11/1 - 8/2
5	8/2 - 8/3
6	8/3 - 5/4
7	5/4 - 3/5
8	3/5 - 31/5
9	31/5 - 28/6
10	28/6 - 26/7
11	26/7 - 23/8
12	23/8 - 20/9
13	20/9 - 18/10
14	18/10 - 15/11
15	15/11 - 13/12
16	13/12 - 10/1 '75

Grafiek 4.

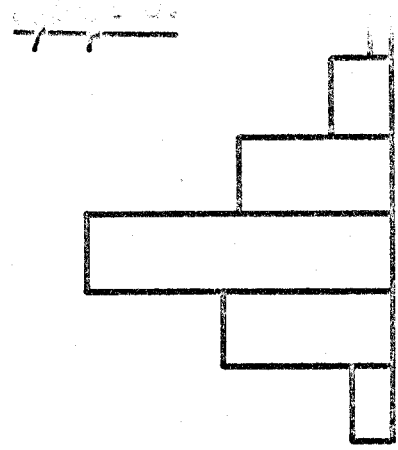
Verloop van de gemiddelde bloemdiameter

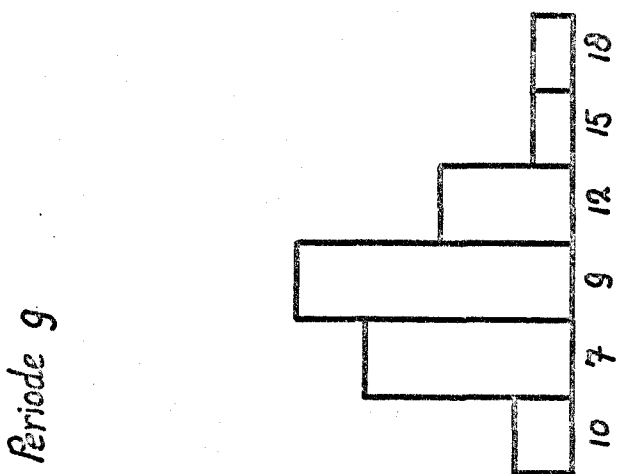
% per sortering gemiddeld van totaal (van alle behandelingen)

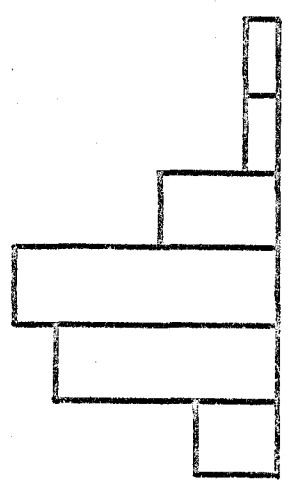
Periode 8

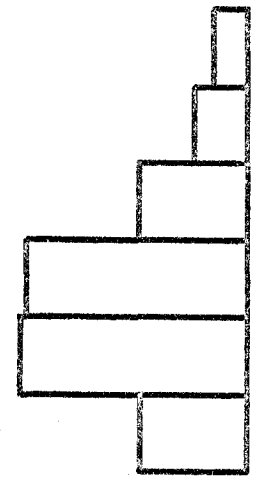
%

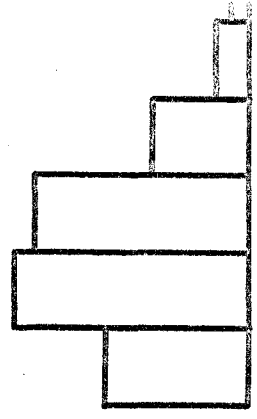
Periode 10

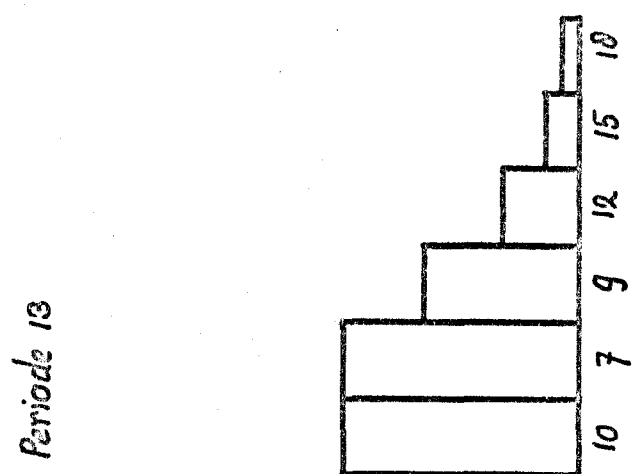
Periode 11

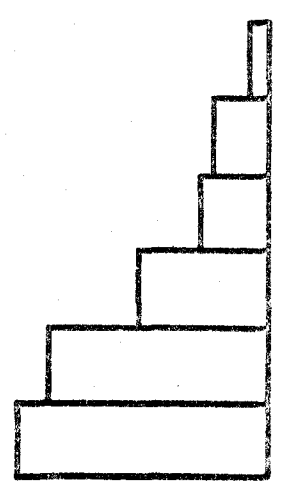
Periode 12

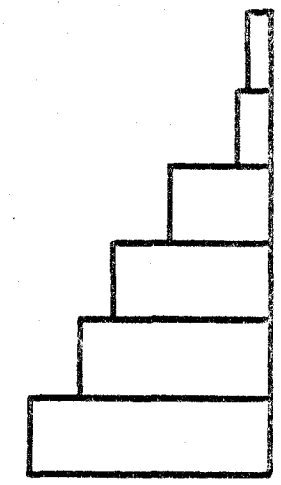
%

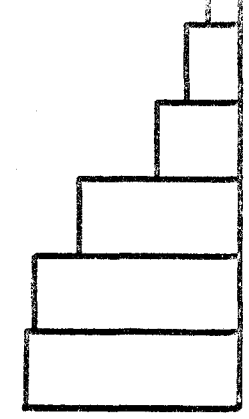
Periode 14

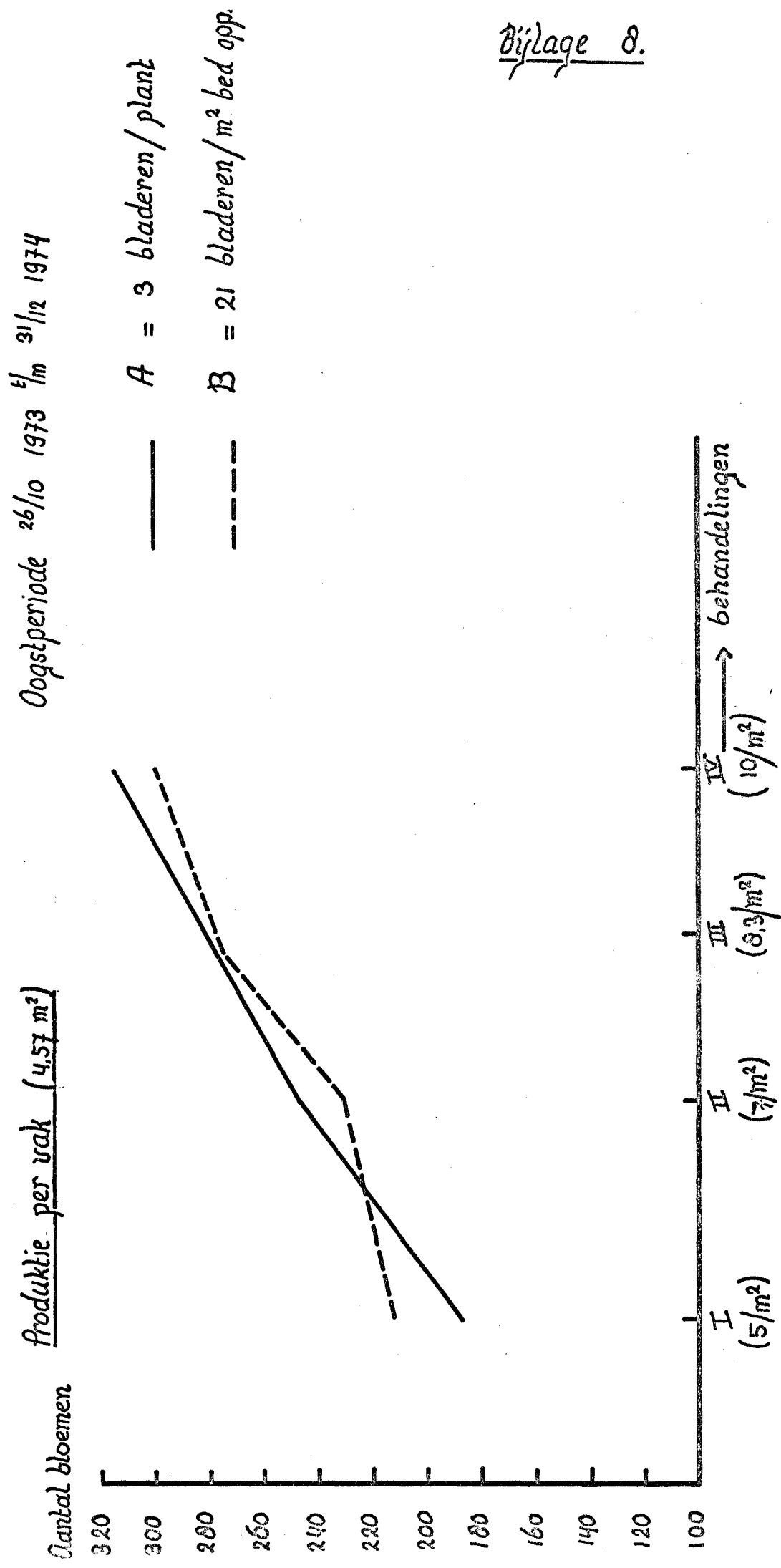
Periode 15

Periode 16

Grafiek 5.

вицях о.

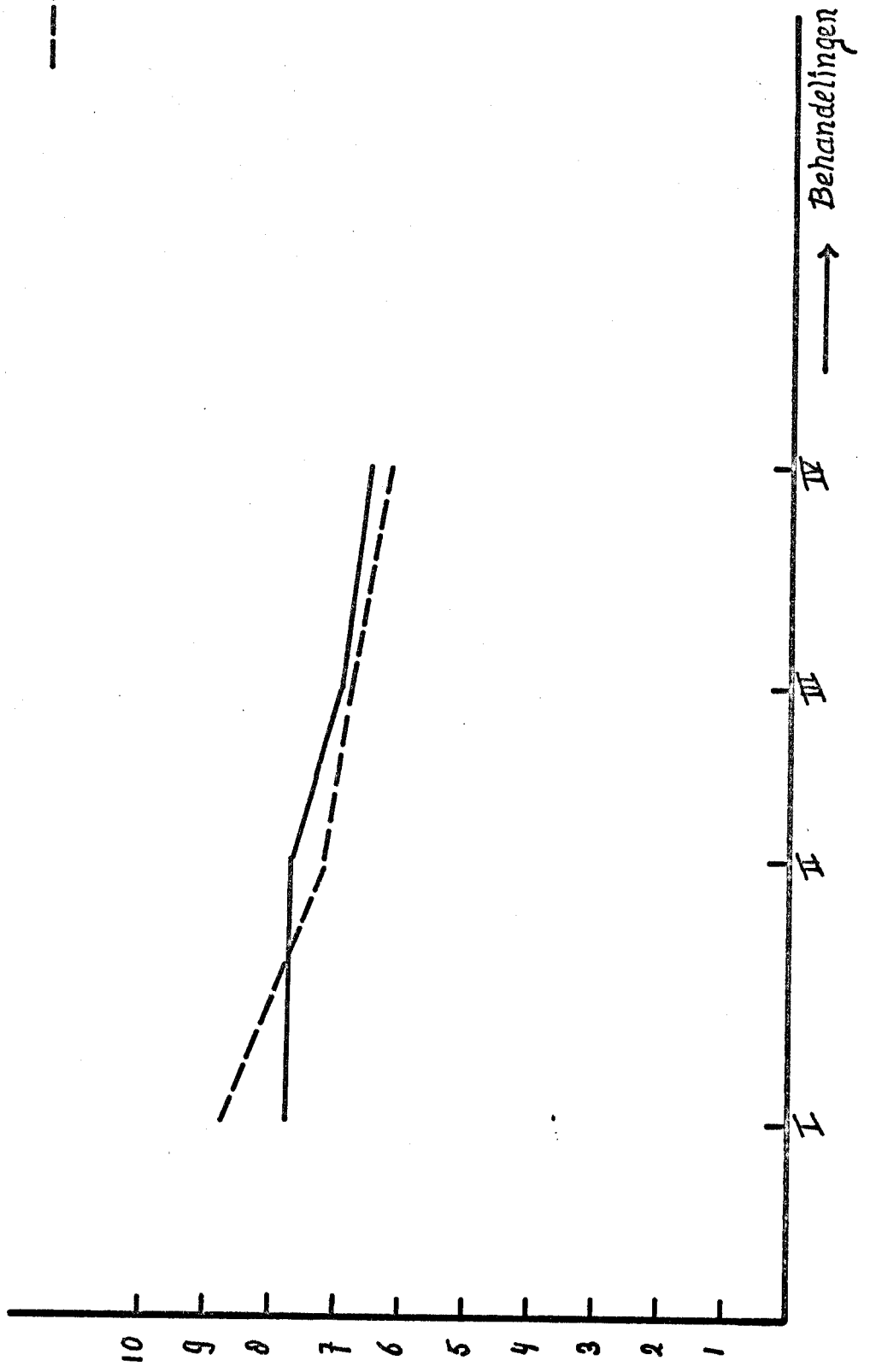
Produktie per plant

Oogstperiode 22/10 1973 1/m 31/12 1974

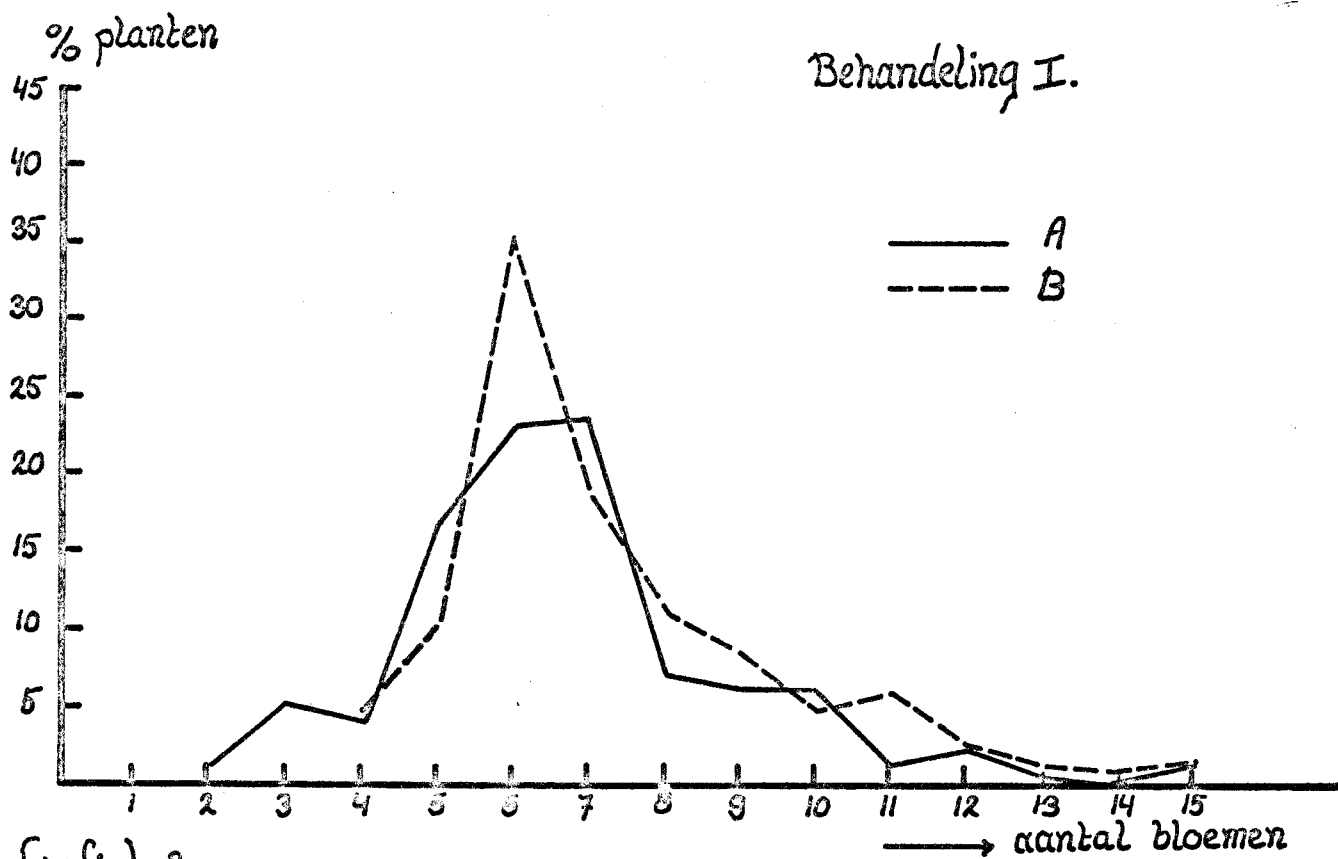
Bijlage 9.

Behandeling A
Behandeling B

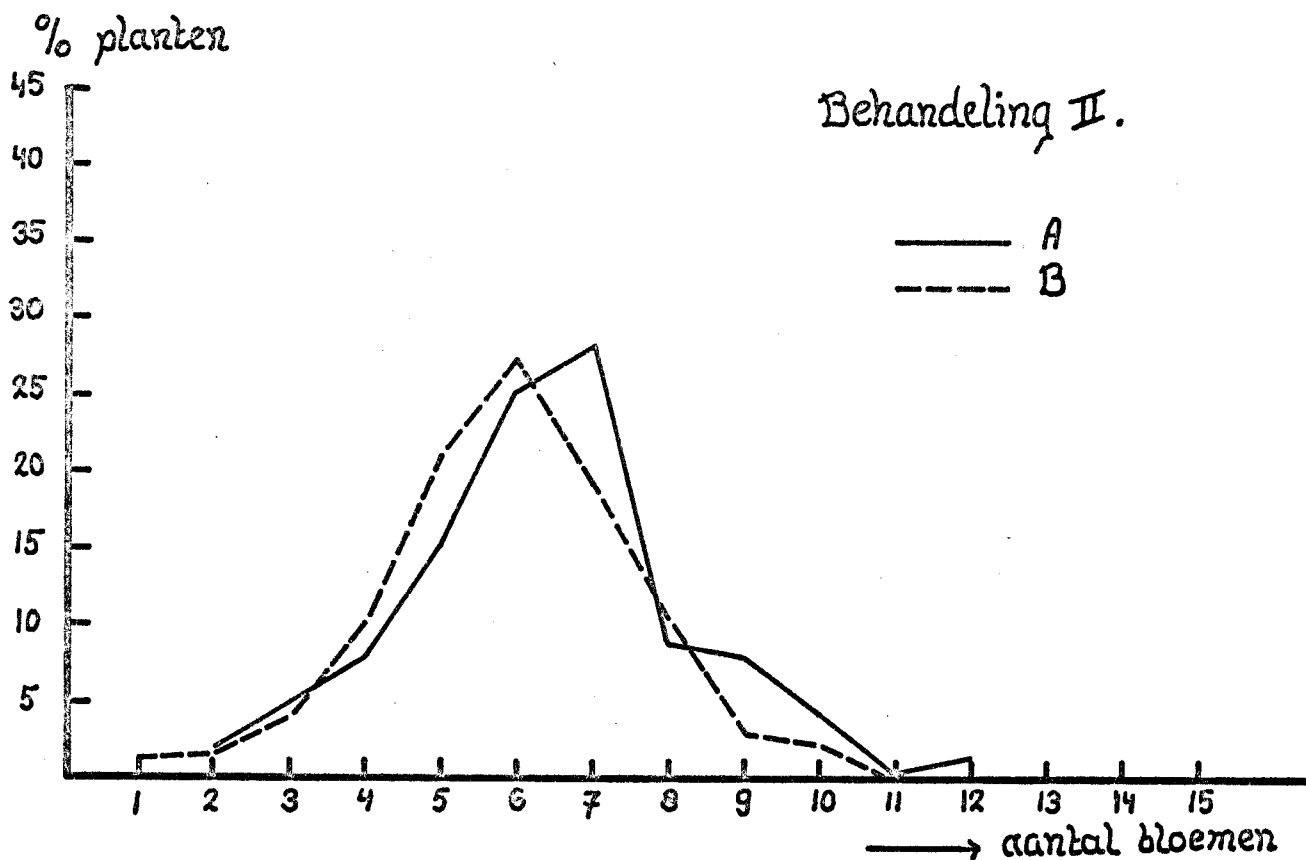
Aantal bloemen

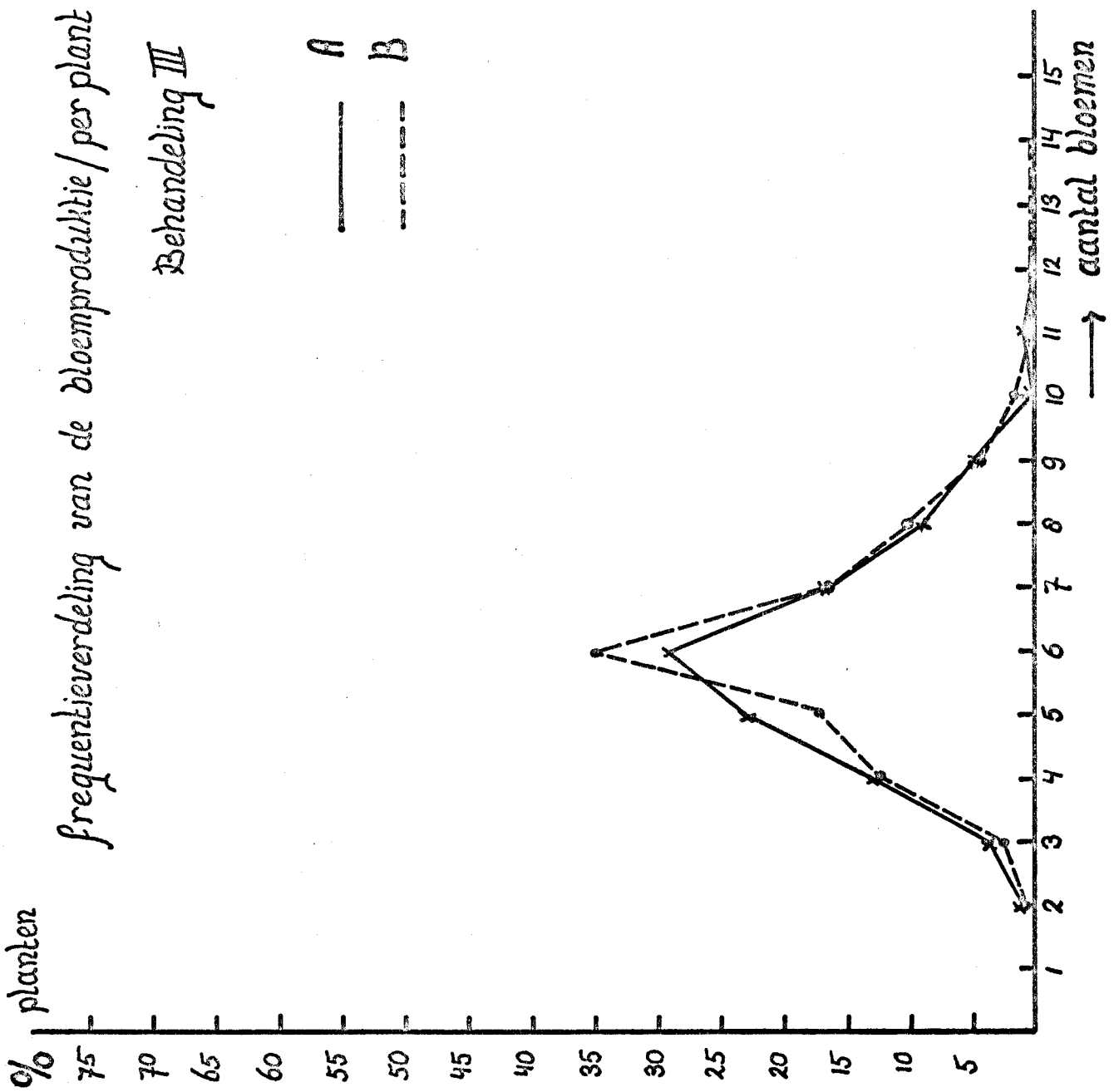

Frequentieverdeling %a productie/plant

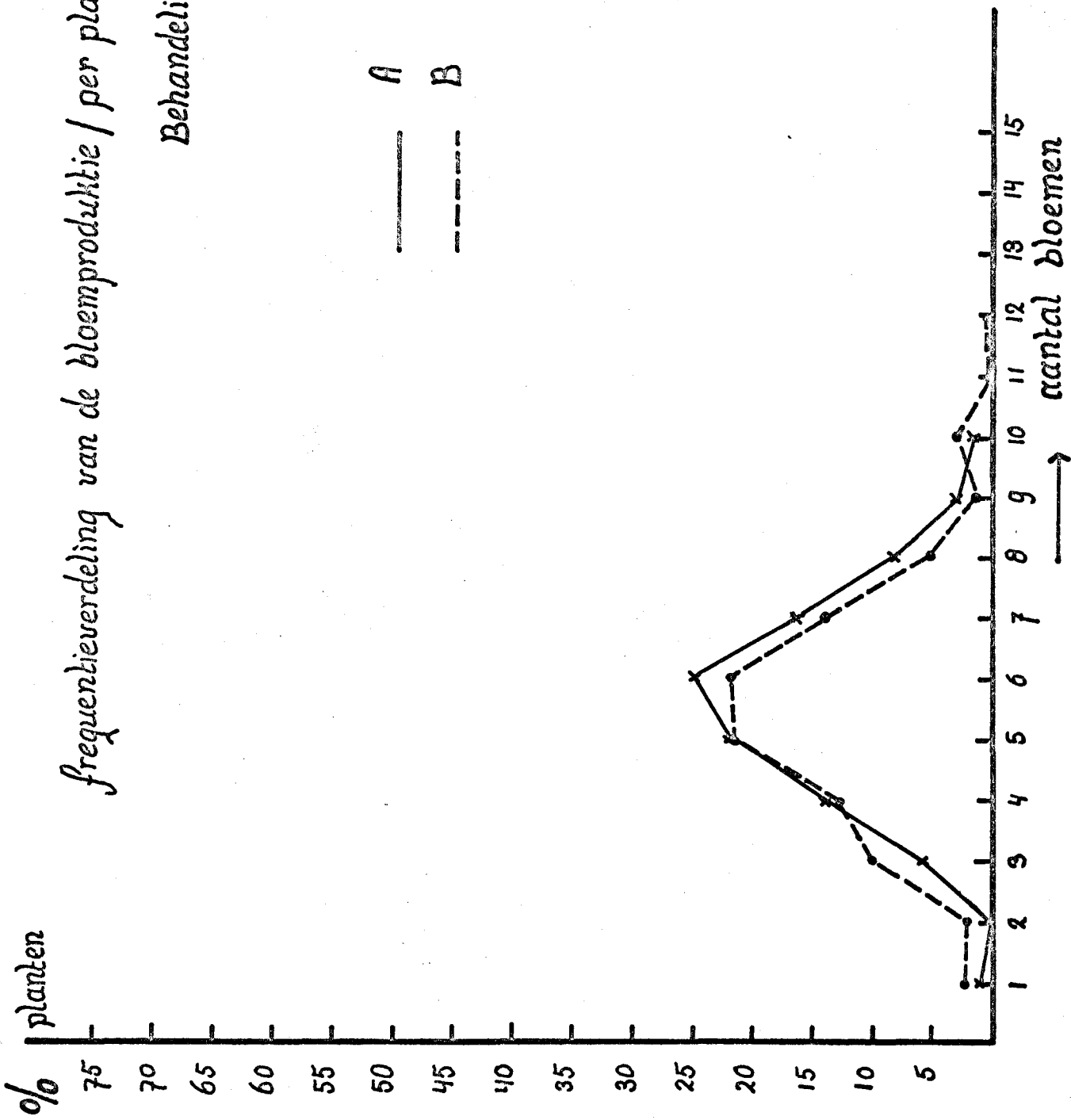

Grafiek 8.

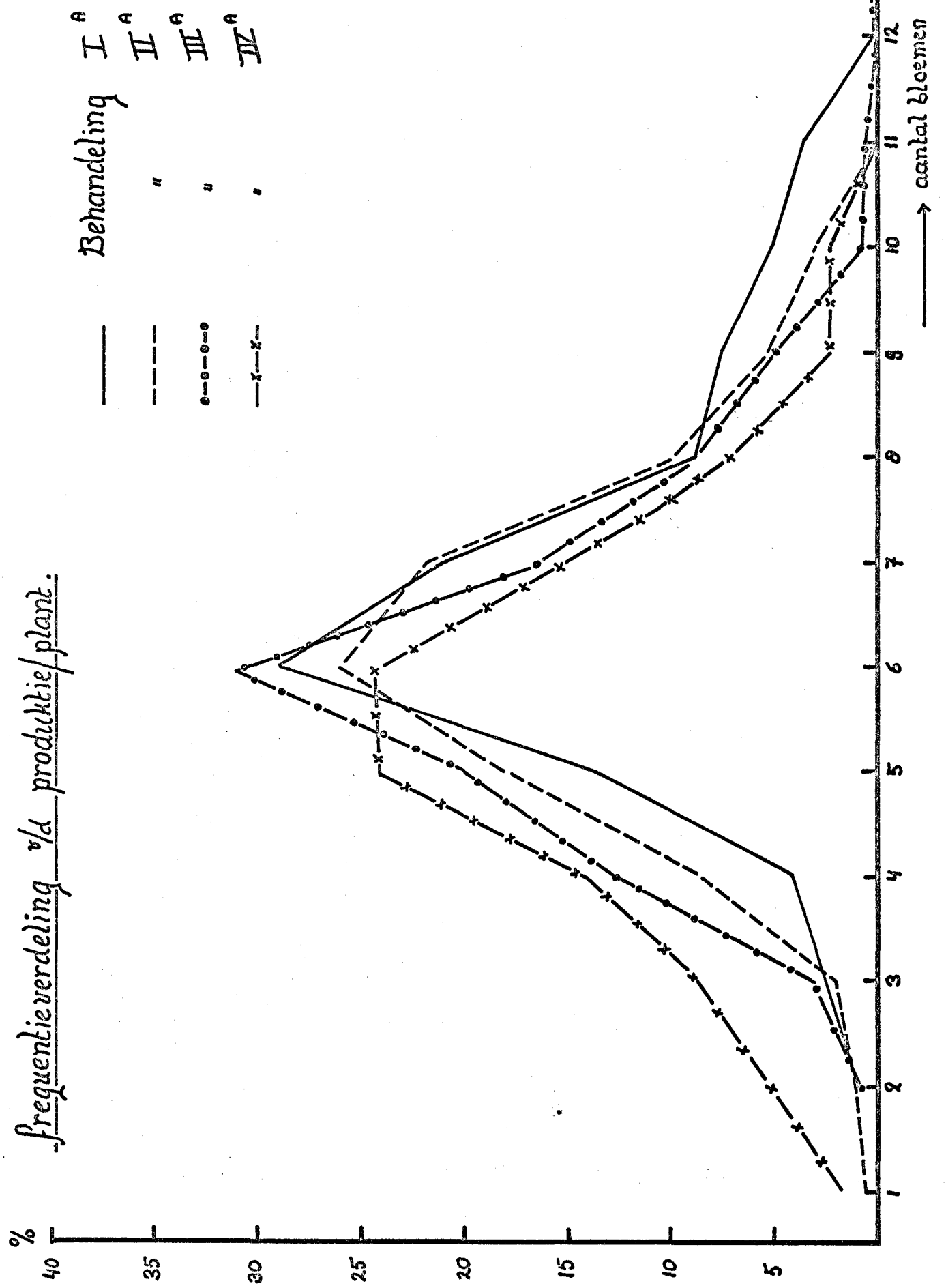

frequentieverdeling van de bloemproductie / per plant
Behandeling II

grafiek 11.

frequentieverdeling v/d productie/plant.

Behandeling I^A
 II^A
 III^A
 IV^A

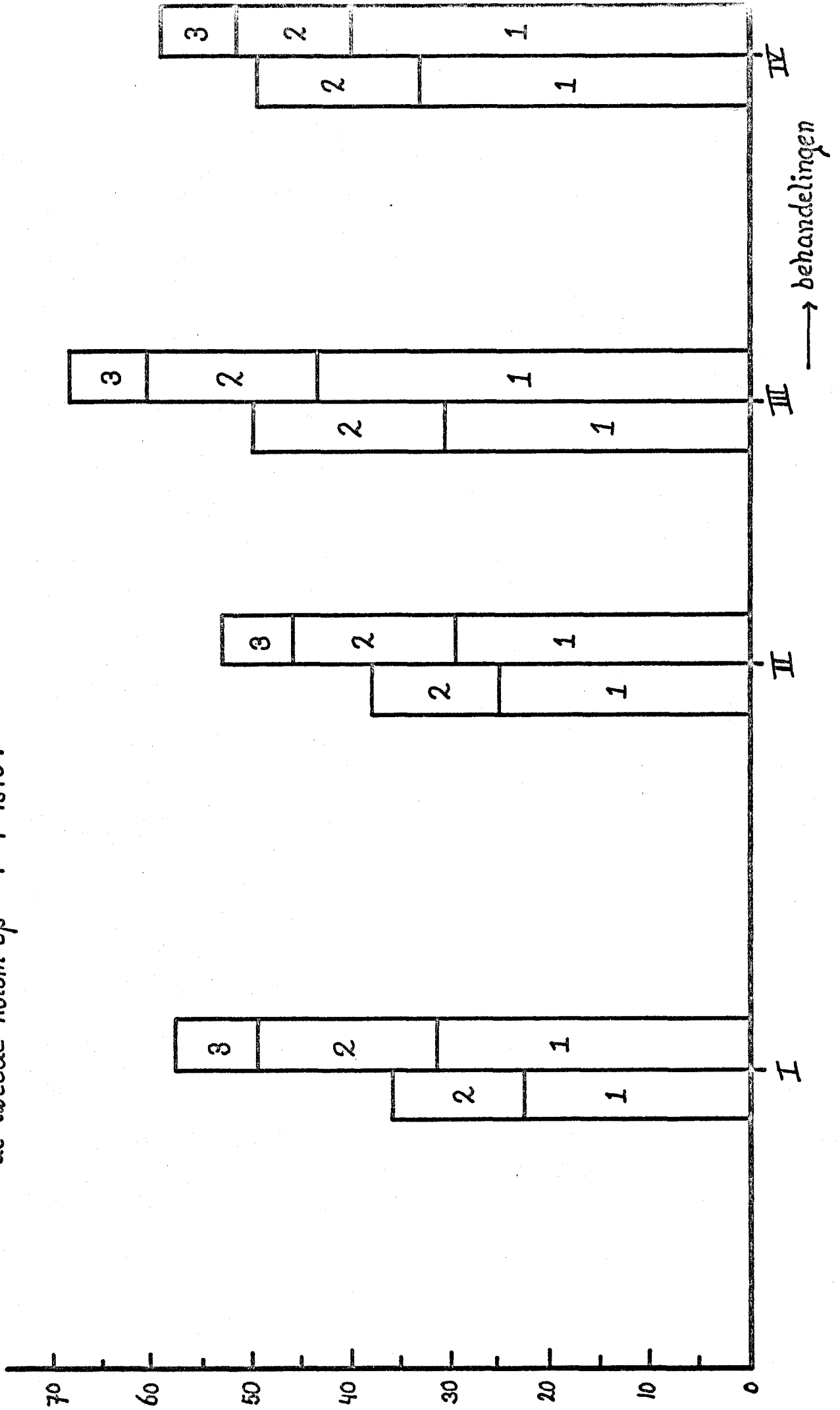
→ aantal bloemen

Verloop van scheutvorming per vak (4,57 m²)

De eerste kolom van elke behandeling geeft de situatie weer op 15-7-1974 de tweede kolom op 1-4-1975.

1. Aantal scheuten, nog geen bloem geproduceerd
2. Aantal lichte scheuten met bloem
3. " " zware " " "

aantal scheuten

Grafiek 13.

Gemiddeld aantal scheuten per plant

De eerste kolom van elke behandeling geeft de situatie weer op 15-7-1974 en de tweede kolom op 1-4-1975.

1 = aantal scheuten, nog geen bloemen geproduceerd

2 = aantal scheuten dat bloemen produceerd

